

ปีที่ 18 ฉบับที่ 2 เดือนตุลาคม-เดือนธันวาคม 2564

ผลของนโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือที่มีต่อผลการดำเนินงาน
และราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

THE EFFECT OF INVENTORY VALUATION POLICY
ON FIRM'S PERFORMANCE AND STOCK PRICE OF THAI LISTED
COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

รองเอก วรรณพฤษ
Rong-ek Varnaprox

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม,
e-Mail: rong-ek.va@spu.ac.th (Corresponding Author)
Asst. Prof., School of Accountancy, Sripatum University,
e-Mail: rong-ek.va@spu.ac.th (Corresponding Author)

(Received: 2021, July 2; Revised: 2021, September 20; Accepted: 2021, September 25)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของนโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือที่มีต่อผลการดำเนินงานและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประชากรเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET 100) ผู้วิจัยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีปี พ.ศ. 2558-2562 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ โดยแสดงในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่และค่าเฉลี่ย และสถิติเชิงอนุมานโดยการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ผลการวิจัยพบว่า นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไร ผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคลและราคาหลักทรัพย์ ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือ, ผลการดำเนินงาน, ความสามารถในการทำกำไร, ผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคล, ราคาหลักทรัพย์

ABSTRACT

This research examined the effect of inventory valuation policy on firm's performance and stock price of companies listed in the stock exchange of Thailand. The population was Thai listed companies in the Stock

Exchange of Thailand (SET 100). The data were collected from Financial Statements during 2015-2019. The descriptive and inferential statistics used in this research comprised Frequency, Percentage, Standard Deviation and Multiple Regression Analysis. The study found the effect of inventory valuation policy on profitability, corporate income taxes differences and stock price at the .05 significance level.

Keywords: inventory valuation policy, firm's performance, profitability, corporate income taxes differences, stock price.

บทนำ

การกำหนดนโยบายการบัญชีสำหรับการตีราคาสินค้าคงเหลือตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 (ปรับปรุงปี 2562) เรื่อง สินค้าคงเหลือ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, ออนไลน์, 2563 ข) กิจการต้องเลือกใช้นโยบายการบัญชีให้สอดคล้องกับลักษณะทางกายภาพ และการเปลี่ยนแปลงระดับราคาสินค้าในประเภทนั้น ๆ กล่าวคือ หากสินค้านั้นมีลักษณะเหมือนกัน และผลิตเป็นจำนวนมาก ต้นทุนการผลิตในแต่ละรอบแตกต่างกัน ลักษณะการหมุนเวียน ของสินค้าเป็นการขายสินค้าที่ผลิตก่อน วิธีการตีราคาสินค้าคงเหลือที่เหมาะสมคือวิธีเข้าก่อน ออกก่อน แต่หากต้นทุนการผลิตสินค้าสำเร็จรูปแต่ละรอบมีความแตกต่างกันน้อยหรือไม่มี ความแตกต่าง วิธีต้นทุนถ่วงเฉลี่ยจะเป็นวิธีที่เหมาะสม แต่ถ้าสินค้าที่ผลิตมีการออกแบบ เป็นพิเศษตามความต้องการของลูกค้าหรือผู้ซื้อ วิธีเจาะจงจะเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุด ทั้งนี้ ในการวัดกำไรสุทธิของกิจการ กิจการจะต้องนำต้นทุนสินค้าที่ขายหักออกจากยอดขาย สุทธิเพื่อแสดงเป็นกำไรขั้นต้นในกรณีที่มียอดขายสุทธิเท่ากัน หากกิจการใช้วิธีการตีราคา สินค้าคงเหลือแตกต่างกัน จะส่งผลต่อกำไรขั้นต้นของกิจการทันที รวมทั้งส่งผลต่อกำไร สุทธิของกิจการ ดังนั้นวิธีการตีราคาสินค้าคงเหลือจึงเป็นข้อมูลที่กิจการต้องเปิดเผยใน หมายเหตุประกอบงบการเงินภายใต้นโยบายการบัญชีที่สำคัญ เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถ เปรียบเทียบประสิทธิภาพในการทำกำไรของกิจการได้ชัดเจนและถูกต้องมากขึ้น (นิ่มนวล วิเศษสรรค์, 2556)

ทั้งนี้การที่กิจการเลือกใช้นโยบายการบัญชี เลือกใช้วิธีการตีราคาสินค้าคงเหลือที่ แตกต่างกันนั้น จะส่งผลต่อผลกำไรของกิจการ ซึ่งจะกระทบผลการดำเนินงาน อัตราส่วน ทางการเงิน และกระแสเงินสดของกิจการ มีผลงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบการตี ราคาสินค้าคงเหลือเช่น มณฑา เอ็มสวัสดิ์ (2552) พบว่า วิธีการตีราคาสินค้าคงเหลือ

ตามราคาทุน ระหว่างวิธีเข้าก่อนออกก่อนกับวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก มีผลกระทบต่อปัจจัยบ่งชี้ความเสี่ยงจากภาวะล้มละลายของบริษัท ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับโครงสร้างเงินทุนของธุรกิจ ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพคล่องของธุรกิจ ปัจจัยเกี่ยวกับความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ ปัจจัยเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ของธุรกิจ และค่าดัชนีภาวะล้มละลายของธุรกิจ โดยเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ก็ัญญาพัชญ์ อรุณรัตน์ (2557) พบว่าการเลือกใช้นโยบายการตีราคาสินค้างเหลือวิธีเข้าก่อนออกก่อน และวิธีถัวเฉลี่ย มีผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินของกิจการ Edori and Ohaka (2018) ศึกษาผลกระทบของทางเลือกในการตีราคาสินค้างเหลือต่อผลกำไร ภาษี และมูลค่าสินค้างเหลือปลายงวด พบว่าวิธีการตีราคาสินค้างเหลือมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อผลกำไร ภาษี และมูลค่าสินค้างเหลือปลายงวด

นอกจากนี้งานวิจัยของ นิมนวล วิเศษสรรพ (2556) ได้ศึกษาผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคลซึ่งเป็นความแตกต่างระหว่างเกณฑ์การวัดกำไรสุทธิทางบัญชีกับกำไรทางภาษี พบว่าบริษัทจดทะเบียนที่ตีราคาสินค้างเหลือแบบเข้าก่อนออกก่อน มีผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นจำนวนมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักกับวิธีอื่น ซึ่งในงานวิจัยนี้เสนอให้ศึกษาผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคลที่คำนวณตามวิธีการในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี หลังจากมีผลบังคับใช้ เพื่อยืนยันผลการวิจัยนี้

รวมทั้งการเลือกใช้นโยบายการตีราคาสินค้างเหลือที่แตกต่างกันยังอาจส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ของกิจการ ซึ่งมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ เช่น Li (2019) พบว่าราคาหลักทรัพย์จะแปรผันกับการเปิดเผยข้อมูลนโยบายการบัญชีของกิจการ และพบว่าการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีมีผลกระทบต่อราคาหุ้นอยู่ในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ เป็นต้น

จากงานวิจัยต่าง ๆ ข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลของนโยบายการตีราคาสินค้างเหลือที่มีต่อความสามารถในการทำกำไร ผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคล และราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของนโยบายการตีราคาสินค้างเหลือที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาผลของนโยบายการตีราคาสินค้างเหลือที่มีต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานที่ 2 นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือส่งผลต่อผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานที่ 3 นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ตัวแปรต้น คือ นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือ ได้แก่ 1) วิธีเข้าก่อนออกก่อน 2) วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 3) วิธีเจาะจง 4) มากกว่า 1 วิธี ตัวแปรตาม คือ 1) ผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย ความสามารถในการทำกำไรและผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคล 2) ราคาหลักทรัพย์ และตัวแปรควบคุม คือ ขนาดกิจการ

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยศึกษาประชากรจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET 100) เนื่องจากเป็นดัชนีราคาหลักทรัพย์ที่แสดงระดับและความเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์สามัญ 100 ตัว ที่มีมูลค่าตามราคาตลาดสูง มีการซื้อขายที่มีสภาพคล่องสูง และมีสัดส่วนผู้ถือหุ้นรายย่อยผ่านเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 48 บริษัท (ไม่รวมบริษัทที่ไม่มีสินค้าคงเหลือและบริษัทที่มีข้อมูลไม่ครบ) จำนวน 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2562

ขอบเขตด้านระยะเวลา เก็บข้อมูลจากงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีระหว่างปี พ.ศ. 2558-2562

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลเอกสาร (document research) ศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทฤษฎี แนวคิด และผลงานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรต่าง ๆ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ประกอบด้วยรายงานประจำปี งบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET 100) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูล SET-SMART ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย นโยบายการตีราคา

สินค้าคงเหลือ ความสามารถในการทำกำไร ผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคล ราคาหลักทรัพย์ และขนาดกิจการ

3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของนโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือ

นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
วิธีเจาะจง	5	2.10
วิธีเข้าก่อนออกก่อน	30	12.50
วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	170	70.80
มากกว่า 1 วิธี	35	14.60
รวม	240	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าตัวอย่างที่ศึกษาใช้นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือด้วยวิธีเจาะจง ร้อยละ 2.10 วิธีเข้าก่อนออกก่อน ร้อยละ 12.50 วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ร้อยละ 70.80 และใช้นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือมากกว่า 1 วิธี ร้อยละ 14.60 (มีวิธีเข้าก่อนออกก่อนร่วมด้วยทุกกรณี)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร ผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคล ราคาหลักทรัพย์ และขนาดกิจการ

สภาพคล่อง	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	\bar{X}	SD
อัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย (%)	-3.14	62.68	11.46	11.56
อัตรากำไรสุทธิของสินทรัพย์ (เท่า)	0.11	3.33	0.99	0.72
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	0.00	33.42	9.50	4.54
กำไรต่อหุ้น (บาท)	-0.85	40.03	2.92	5.84
ผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคล (ร้อยละ)	0.00	27.47	8.36	6.08
ราคาหลักทรัพย์ (บาท)	0.53	496.00	42.23	74.11
ขนาดกิจการ (พันบาท)	2,814,864.61	2,484,438,680.00	172,605,126.81	350,920,284.42

จากตารางที่ 2 พบว่าอัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 11.46 อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ มีค่าเฉลี่ย 0.99 เท่า อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.50 กำไรต่อหุ้นมีค่าเฉลี่ย 2.92 บาท ผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคล มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 8.36 ราคาหลักทรัพย์ มีค่าเฉลี่ย 42.23 บาท และขนาดของกิจการมีค่าเฉลี่ย 172,605,126.81 พันบาท

การศึกษาอิทธิพลระหว่างนโยบายการตีราคาสินค้ำคงเหลือต่อผลการดำเนินงานและราคาหลักทรัพย์

การวิจัยนี้ นโยบายการตีราคาสินค้ำคงเหลือเป็นตัวแปรหุ่น (dummy variable) กำหนดให้ 0 = วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก และ 1 = วิธีอื่น ๆ (วิธีเจาะจง วิธีเข้าก่อนออกก่อน และมากกว่า 1 วิธี) ใช้ตัวแปรขนาดของกิจการเป็นตัวแปรควบคุม และตัวแปรตามคือ 1) ผลการดำเนินงานเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ ได้แก่ ความสามารถในการทำกำไร (ประกอบด้วยอัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และกำไรต่อหุ้น) และผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคล 2) ราคาหลักทรัพย์ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นโยบายการตีราคาสินค้ำคงเหลือส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์นโยบายการตีราคาสินค้ำคงเหลือส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้วยอัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	p	Tolerance (>0.1)	VIF (<10)
ค่าคงที่	9.822	10.512		.934	0.351		
นโยบายการตีราคาสินค้ำคงเหลือ	7.776	1.739	0.306	4.472*	0.000	0.813	1.230
ขนาดกิจการ	-0.035	0.571	-0.004	-0.062	0.951	0.813	1.230

$R = 0.308, R^2 = 0.095, SEE = 11.03972, F = 12.448^{**}$

จากตารางที่ 3 นโยบายการตีราคาสินค้ำคงเหลือส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรด้วยอัตราผลตอบแทนต่อยอดขายในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยน้ำหนักอิทธิพลเท่ากับ 7.776 ส่วนขนาดกิจการไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับความสามารถในการทำกำไร

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรด้วยอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	p	Tolerance (>0.1)	VIF (<10)
ค่าคงที่	1.908	0.674		2.830*	0.005		
นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือ	0.256	0.112	0.161	2.295*	0.023	0.813	1.230
ขนาดกิจการ	-0.055	0.037	-0.106	-1.513	0.132	0.813	1.230

$R = 0.228, R^2 = 0.052, SEE = 0.7082, F = 6.494^{**}$

จากตารางที่ 4 นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรด้วยอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยน้ำหนักอิทธิพลเท่ากับ 0.023 ส่วนขนาดกิจการไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับความสามารถในการทำกำไร

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรด้วยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	p	Tolerance (>0.1)	VIF (<10)
ค่าคงที่	30.171	3.884		7.769*	0.000		
นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือ	1.539	.642	0.154	2.396*	0.017	0.813	1.230
ขนาดกิจการ	-1.175	.211	-0.359	-5.573*	0.000	0.813	1.230

$R = 0.448, R^2 = 0.201, SEE = 4.0789, F = 29.727^{**}$

จากตารางที่ 5 นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรด้วยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยน้ำหนักอิทธิพลเท่ากับ 0.017 ส่วนขนาดกิจการส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรด้วยวิธีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ในทิศทางตรงกันข้ามกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยน้ำหนักอิทธิพลเท่ากับ -1.175

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์นโยบายการตรึงราคาสินค้าคงเหลือส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรด้วยกำไรต่อหุ้น

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	p	Tolerance (>0.1)	VIF (<10)
ค่าคงที่	-33.650	5.037		-6.680*	.000		
นโยบายการตรึงราคาสินค้าคงเหลือ	1.882	.833	.147	2.259*	.025	.813	1.230
ขนาดกิจการ	2.004	.273	.476	7.327*	.000	.813	1.230

$R = 0.433, R^2 = 0.188, SEE = 5.290, F = 27.348^{**}$

จากตารางที่ 6 นโยบายการตรึงราคาสินค้าคงเหลือและขนาดกิจการส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรด้วยกำไรต่อหุ้นในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยน้ำหนักอิทธิพลเท่ากับ 1.882 และ 2.004 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 2 นโยบายการตรึงราคาสินค้าคงเหลือส่งผลกระทบต่อผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์นโยบายการตรึงราคาสินค้าคงเหลือส่งผลกระทบต่อผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคล

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	p	Tolerance (>0.1)	VIF (<10)
ค่าคงที่	1.130	5.293		.213	0.831		
นโยบายการตรึงราคาสินค้าคงเหลือ	5.875	0.875	0.440	6.711*	0.000	0.813	1.230
ขนาดกิจการ	0.307	0.287	0.070	1.069	0.286	0.813	1.230

$R = 0.414, R^2 = 0.172, SEE = 5.5588, F = 24.582^{**}$

จากตารางที่ 7 นโยบายการตรึงราคาสินค้าคงเหลือต่อผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคลในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยน้ำหนักอิทธิพลเท่ากับ 5.875 ส่วนขนาดกิจการไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคล

สมมติฐานที่ 3 นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	p	Tolerance (>0.1)	VIF (<10)
ค่าคงที่	-206.807	61.818		-3.345*	0.001		
นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือ	66.036	10.225	0.428	6.458*	0.000	0.813	1.230
ขนาดกิจการ	12.723	3.356	0.251	3.791*	0.000	0.813	1.230

$R = 0.392, R^2 = 0.153, SEE = 64.924, F = 21.468^{**}$

จากตารางที่ 8 นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือและขนาดกิจการส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยน้ำหนักอิทธิพลเท่ากับ 66.036 และ 12.723

อภิปรายผล

สมมติฐานที่ 1 นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยอัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และกำไรต่อหุ้น สอดคล้องกับ มณฑา เอ็มสวัสดิ์ (2552) ที่ศึกษาผลกระทบของวิธีการตีราคาสินค้าคงเหลือตามราคาทุนที่มีต่อปัจจัยบ่งชี้ความเสี่ยงจากภาวะล้มละลายของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เปรียบเทียบระหว่างวิธีเข้าก่อนออกก่อนและวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก พบว่าวิธีการตีราคาสินค้าคงเหลือตามราคาทุนระหว่างวิธีเข้าก่อนออกก่อนกับวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก มีผลกระทบต่อปัจจัยบ่งชี้ความเสี่ยงจากภาวะล้มละลายของบริษัท ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับโครงสร้างเงินทุนของธุรกิจ ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพคล่องของธุรกิจ ปัจจัยเกี่ยวกับความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ ปัจจัยเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ของธุรกิจ และค่าดัชนีภาวะล้มละลายของธุรกิจ โดยเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ กัญญาพัชญ์ อรุณรัตน์ (2557) ที่ศึกษาปัจจัยการเลือกใช้นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือและผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงิน บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) พบว่าการ

เลือกใช้นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือวิธีเข้าก่อนออกก่อนและวิธีถัวเฉลี่ย มีผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินของกิจการ Edori and Ohaka (2018) ศึกษา Implication of Choice of Inventory Valuation Methods on Profit, Tax and Closing Inventory พบว่าวิธีการตีราคาสินค้าคงเหลือมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อผลกำไรสุทธิ ภาษีเงินได้ และมูลค่าสินค้าคงเหลือปลายงวด Herzig (1976) ศึกษา LIFO and FIFO and Their Effect on Profit and Cash Flow During Inflation and Deflation พบว่าวิธีการตีราคาสินค้าที่แตกต่างกันส่งผลกระทบต่อกำไรและกระแสเงินสดที่แตกต่างกัน รวมทั้งสอดคล้องกับ อังครัตน์ เปรียบจริยวัฒน์ (2551) ที่กล่าวว่า การเลือกนโยบายการบัญชีการตีราคาสินค้าคงเหลือที่ต่างกันมาใช้ในการบันทึกสินค้าคงเหลือและต้นทุนขาย จะมีผลกระทบต่องบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน และอัตราส่วนทางการเงินของกิจการ

สมมติฐานที่ 2 นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือส่งผลกระทบต่อผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือส่งผลกระทบต่อผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคลในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ นิมนวล วิเศษสรรพ์ (2556) ที่ศึกษาผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคล นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือ และขนาดของกิจการกรณีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่ใช้วิธีการตีราคาสินค้าคงเหลือต่างกัน มีความแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ อังครัตน์ เปรียบจริยวัฒน์ (2551) ที่กล่าวว่า การเลือกนโยบายการบัญชีการตีราคาสินค้าคงเหลือที่ต่างกันมาใช้ในการบันทึกสินค้าคงเหลือและต้นทุนขาย จะมีผลกระทบต่อกระแสเงินสด ซึ่งจะมีผลต่อการจ่ายภาษีของกิจการด้วย

ทั้งนี้จากผลการศึกษานโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือพบว่า วิธีเจาะจง วิธีเข้าก่อนออกก่อน และมากกว่า 1 วิธี (ส่วนใหญ่เป็นวิธีเข้าก่อนออกก่อน) ส่งผลกระทบต่อผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคล อาจเนื่องมาจากนโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือวิธีเข้าก่อนออกก่อน ทำให้ต้องมีรายการปรับปรุงทางภาษีเพิ่มเพราะมีผลกระทบทางบวกต่อผลต่างอัตราภาษี ซึ่งแตกต่างจากการตีราคาสินค้าด้วยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก สอดคล้องกับ นิมนวล วิเศษสรรพ์ (2556) ที่ศึกษาผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคล นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือ และขนาดของกิจการกรณีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าบริษัทจดทะเบียนที่ตีราคาสินค้าคงเหลือแบบเข้าก่อนออกก่อน มีผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นจำนวนมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักกับวิธีอื่น

สมมติฐานที่ 3 นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือส่งต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยน้ำหนักอิทธิพลเท่ากับ 66.036 และ 12.723 สอดคล้องกับ Li (2019) ที่ศึกษา Analysis on the Relationship between the Change of Accounting Policy and Market Share Price พบว่าราคาหลักทรัพย์จะแปรผันกับการเปิดเผยข้อมูลนโยบายการบัญชีของกิจการ และพบว่าการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีมีผลกระทบต่อราคาหุ้นอยู่ในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ และ Knight (1985) ที่ศึกษา The Effect of Inventory Valuation Method on Share Price: Some New Evidence for the JSE พบว่าวิธีการตีราคาสินค้าคงเหลือมีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผลวิจัยนี้จะช่วยให้ผู้บริหารคำนึงถึงการใช้นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือที่แตกต่างกัน จะส่งผลต่อผลการดำเนินงานและราคาหลักทรัพย์ต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารอาจมีการกำหนดนโยบายการดำเนินงานโดยให้ความสำคัญกับการกำหนดวิธีการตีราคาสินค้าคงเหลือที่เหมาะสม เพื่อสะท้อนให้เห็นผลการดำเนินงานที่ต้องการแสดงให้ผู้ใช้งบการเงินทราบ
2. สำหรับนักลงทุนภายนอก ผลวิจัยนี้จะช่วยให้นักลงทุนมีมุมมองในการประเมินผลการดำเนินงานและราคาหลักทรัพย์ของกิจการ โดยสามารถประเมินจากนโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือที่แตกต่างกันของแต่ละกิจการ เพื่อการตัดสินใจลงทุนในกิจการที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากงานวิจัยนี้รวบรวมข้อมูลตัวแปรต่าง ๆ ในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET 100) ในช่วงปี พ.ศ. 2558-2562 เป็นเวลา 5 ปี การวิจัยครั้งต่อไปสามารถศึกษาจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้งหมด และสามารถเพิ่มจำนวนปีในการศึกษาเพื่อสะท้อนผลการศึกษาที่ชัดเจนมากขึ้น

บรรณานุกรม

กัญญาพัชญ์ อรุณรัตน์. (2557). ปัจจัยการเลือกใช้นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือและผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงิน บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI). ใน *รายงานสืบเนื่องงานประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1* (หน้า 131-138). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2563). *รายชื่อหลักทรัพย์ที่ใช้คำนวณดัชนี* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.set.or.th/th/market/constituents.html> [2563, 7 กรกฎาคม].
- นิมมวล วิเศษสรรพ. (2556). ผลต่างภาษีเงินได้นิติบุคคล นโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือ และขนาดของกิจการ กรณีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 9(24), หน้า 14-22.
- มณฑา เอ็มสวัสดิ์. (2552). *ผลกระทบของวิธีการตีราคาสินค้าคงเหลือตามราคาทุนที่มีต่อปัจจัยบ่งชี้ความเสี่ยงจากภาวะล้มละลายของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: เปรียบเทียบระหว่างวิธีเข้าก่อนออกก่อนและวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก*. นนทบุรี: วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2563 ก). *คู่มืออธิบายมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://acpro-std.tf.ac.or.th/uploads/files/TAS12-Manual.pdf> [2564, 12 มกราคม].
- _____. (2563 ข). *คู่มืออธิบายมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่อง สินค้าคงเหลือ* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://acpro-std.tf.ac.or.th/uploads/files/TAS2-Manual.pdf> [2564, 12 มกราคม].
- อังครัตน์ เปรียบจริยวัฒน์. (2551). *การวิเคราะห์งบการเงิน*. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- Edori, Daniel Simeom, & Ohaka, John. (2018). Implication of choice of inventory valuation methods on profit, tax and closing inventory. *Account and Financial Management Journal*, 3(7), pp. 1639-1645.
- Herzig, Thomas Lee. (1976). *LIFO and FIFO and their effect on profit and cash flow during inflation and deflation*. Master Thesis of Business Administration, School of Business Administration, University of Montana.
- Knight, R. F., Affleck-Graves, J. F., & Hamman, W. D. (1985). The effect of inventory valuation method on share price: Some new evidence for the JSE. *Investment Analysts Journal*, 14(26), pp. 45-47.
- Li, Shanshan. (2019). Analysis on the relationship between the change of accounting policy and market share price. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research (ASSEHR)*, 314, pp. 270-277.